

A kihári ev. ref. leffe hívatala'

1262-1896.

A NAGYBÁNYAI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 27-IK NAPJÁN

SÁRKÖZ-UJLAKON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GERGELY KÁROLY

E. M. FŐJECYZŐ.

NAGYBÁNYA, 1896.

MOLNÁR MIHÁLY KÖNYVNYOMTATÓ INTÉZETÉBŐL.

A NAGYBÁNYAI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1896. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 27-IK NAPJÁN

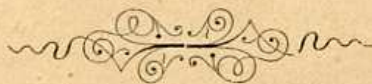
SÁRKÖZ-UJLAKON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GERGELY KÁROLY

E. M. FŐJECYZŐ.

NAGYBÁNYA, 1896.

MOLNÁR MIHÁLY KÖNYVNYOMTATÓ INTÉZETÉBŐL.

Jelen voltak:

*Bencsik István esperes és gróf Degenfeld Sándor egyházmegyei
gondnok elnöklele alatt:*

Balogh István, Gergely Károly, Szél György, Molnár Lajos és Sátor Dávid
egyházi, Torday Imre, Böszörményi Zsigmond, Böszörményi Sándor, Szeőke
Barna és Helmeczy József világi tanácsbírák.

Ügyész: Helmeczy József.

Gergely Károly,	} lelkeszi,	Torday Imre
Hajdu Zsigmond		világi
jegyzők.		

Barkász Albert, Bartók Károly, Bottyán Pál, Ferenczy Gyula, Gál Péter, Hajdu Albert, Király Gyula, Kócsi Péter, Magos Ferencz, Melegh Albert, Nagy Elek, Papolczy Károly, Papolczy Zoltán, Papp József, Soltész János, Szabó József rendes, Fekete Pál nyug. lelkeszek; Bartók Jenő, Gál István, Gál György lélkészjelöltek; Sinka Lajos és Hajdu Ambrus tanítótestületi képviselők. Batizról Fényes Elek, Egriből Mándy Károly, Pettyénből Jagó András, Lázáriból Csűri Elek, Patóházáról Kánya Zsigmond, Amacsról Gulya Ferencz, Kispaládról Cserepes János, Mikolából Papp Mihály, Sárközről Butka Mihály, Méhtelekről Szentgyörgyi Gábor, Krassó-
ról Domokos Miklós egyházi képviselők és szépszámú hallgatóság.

Esperes ur buzgó imája után a gyűlésen megjelent alkotó tagokat szívből üdvözölvén, a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

70. sz. Esperes ur a meghatottság hangján emlékezik meg ama szomorú nagy változásról, mely egyetemes egyházunkat, legközelebből pedig a mi tiszántúli egyházkerületünket **Vállyi János** egyházkerületi főgondnok folyó hó 3-ik napján váratlanul bekövetkezett halálával érte. Keresetlen egyszerűség, jellemzilárdság, lángoló honszerelem, elveihez való hű ragaszkodás, s mindenek felett egyháza iránt táplált lankadatlan meleg érzelem valának fő jellemvonásai. Ezen nemes tulajdonai tették nagygyá, tiszteltté az ő nevét nemcsak mi közöttünk, de az egész hazában; boruljunk le azért kegyelettel és hálával emlékezeténél s jegyzőkönyvünknek e szerény lapján örökítsük meg nevét.

Néhai b. e. **Vállyi János** egyházkerületi főgondnok emlékezete jegyzőkönyvünk e lapján megörökítették. A mély gyászra hivatott család irányában a részvét szavai kifejezésével és a részvétirat megküldésével e. m. főjegyző Gergely Károly megbízatik.

71. sz. Esperes ur a tavaszi egyházmegyei közgyűlés óta történt belhivatalnoki változásokról a következőkben tesz jelentést: A misztótfalusi helyettes lelkész, *Sziky Ádám*, más egyházmegyébe rendes lelkészül megválasztatván, eltávozott s helye most üresen áll; az egyházra való felügyeletet Gergely Károly nagybányai lelkészre bízta. Krassói lelkész *Ferenczy Gyula* Debreczenbe akadémiai tanárrá megválasztatván, az üresedésbe jött lelkészi állomást értesülés szerint az egyház meghívás útján kívánja betölteni. *Zágonyi György* mikolai tanító eltávozásával üresedésbe jött tanítói állomásra Kovács Zsigmond átányi okleveles tanító választott és erősített meg. Szatmárhegyről *Varga Kálmán* fitanító más egyházmegyébe távozván, helyére Csobod Imre okleveles tanító lett megválasztva; bizonyítványai rendben lévén, hivatalában megerősítették. Méhteleken az eddig lelkész által betöltött tanítói állomásra *Szentgyörgyi Gábor* nemeskisfaludi okleveles tanító választott meg s szintén megerősítették. Felsőbányai lelkész azt jelentette, hogy káplán-tanító pályázati hirdetés után sem jelentkezett, annál fogva ideiglenes tanító hívhatására kért engedélyt, mi megadatott. A hiripi egyház a múlt évben *Nagy Józsefet* ideiglenes minőségben egy próbaévre hívta és választotta meg, most tehát miután Nagy József nem vált be, tanító hívhatásra kért engedélyt, a mi meg is adatott. Az avasujvárosi egyházi előljáróság bejelentette, hogy Ács Elek ideiglenes tanítót egy évre ujjal megmarasztotta.

Bejeleníti továbbá esperes ur, hogy tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk óta az adorjáni tanítói fizetés 177 forinttal, a dobrács-apáti 106 forinttal, a garbólezi 203 forinttal, a szamoskőrödi 100., a pettyéni 163 forinttal, a Józsefházai 300 forintról 100 forinttal lett 400 forintra az illető szakminiszter által kiegészítve. A nagyhodosi tanítói fizetés pedig 55 forinttal 300 forintra felemelve.

Végül jelenti esperes ur, hogy a kishodosi egyháznak 200, az apai egyháznak pedig 350 forint kölcsön felvételére adott engedélyt, kérvén jelentéseit tudomásul venni és helybenhagyással megerősíteni.

Esperes ur mindennemű intézkedései helybenhagyással megerősítetnek. A tanítói fizetéseknek több egyházban 400 forintra történt kiegészítése pedig örvendetes tudomásul szolgál.

72. sz. Esperes ur abból az alkalomból kifolyólag, hogy a közgyűlésről történt elmaradásuknak okát többben be nem jelentették, indítványba teszi, hogy jövőre az indokolatlanul távolmaradók büntetessenek meg.

Az indítvány helyesléssel találkozván, határoztatik, hogy ezután a gyűlés alkotó tagjai, ha a gyűlésről történendő elmaradásuknak okát bejelenteni elmulasztanák, a közigazgatási pénziár javára két forintig fognak megbüntettetni.

73. sz. Ez alkalommal Bodnár János, Jakó Endre és Kálmán Sándor elmaradásuk okát bejelentvén,

Sajnos tudomásul szolgál.

74. sz. A megbízó levelek beszédetvén,

Az egyházak képviselői az elől kitett sorrendben igazoltnak.

75. sz. Esperes ur bemutatja Gróf Degenfeld Sándor egyházmegyei gondnok Ő Méltósága alapító levelét, melyben a magyar haza ezeréves fennállásának örömeire Erdőszádán f. év május 14-ikén tartott vallásos és hazafias ünnepély emlékéül Ő Méltósága ezer frt alapítványt tett a nagybányai ev. ref. egyházmegye közpénztára javára, oly módon, hogy annak kamatát az egyházmegye a maga köz szükségleteire fordithassa, a tőkét pedig az ő nevére nevezett örök alapítványképpen állandóan fenntartsa.

Egyházmegyei közgyűlésünk lelkes örömmel és méltó meghatottsággal fogadja e nagybecsű kegyes adományt, s a legmelegebb hála édes érzetével mond érte Ő Méltóságának forró köszönetet. — Egyszersmind arról is értesülvén, hogy Ő Méltósága az ajánlott ezer forintot már befizette, úgy hogy az a »Nagybányai Részvény-Takarékpénztárban« egyházmegyéink javára lényileg gyümöleszőzik is: e befizetést az egyházmegyei közgyűlés szintén örvendetes tudomásul veszi és nyugtatványozza. A nagybecsű alapító levelet örök emlékül levéltárba tételni rendeli. Közpénztárnokot pedig utasítja, hogy a nevezett ezer frtot »Gróf Degenfeld Sándor milléniumi alapítványa« cím

alatt, mint állandó tőkepénzt, kezelje és ily kötelezettség mellett adja majd át leendő utódának s a jövő nemzedéknek, kik a nemes gróf szép adománya emlékezetét szívökben bizonyynyal hálás kegyelettel őrzendik.

76. sz. Szél Kálmán nagyszalontai egyházmegyei esperes ur megküldi egyházmegyénknek az egyházi vagyonskönyv azon rovatos ívét, melyet az egyházkerületi gyűlésen, mint közhasználatra alkalmas nyomtatványt, felmutatott volt.

Egyházmegyénk e szives küldeményt hálás köszönettel fogadja, s az egyházmegyei számvizsgáló bizottságnak oly utasítás mellett adja ki, hogy annak használatba vétele felől, a mi egyházi viszonyaink figyelembe vételével, véleményes javaslatot terjesztszen be, a jövő közgyűlésre.

77. sz. Az apai egyház presbiteriuma arra kéri egyházmegyénket, hogy változtassa meg azon határozatát, mely szerint az iskola államosító egyházak az eddigi tanítói fizetéseket ezután is állandóan beszedni és egyház-fenntartási alapra tőkésíteni tartoznának.

E kérelmét a nevezett presbiterium nyomós okokkal s legfőképp azzal támogatja, hogy hiszen az ilyen egyházak hivei az állami iskola javára 5 % pótdóval lesznek terhelve, minélfogva, ha az eddigi tanítói díjakat is fizetnék, kétszeresen lennének megadóztatva, holott felekezeti iskolájukat éppen a miatt kellett beszüntetniök, mert az eddigi egyházi és iskolai terheket tovább már nem bírták viselni.

Egyházmegyénk úgy lévén értesülve, hogy a főtiszteletű egyházkerület az iskola államosító egyházak számára rendszeres utasítást ad ki, melyből e szóban forgó kérdésre nézve is biztos tájékoztatást lehet majd nyerni: ennélfogva a benyújtott kérvényt közgyűlésünk most tárgyalás alá venni nem kívánja, hanem majd a megjelenendő egyházkerületi szabályrendelet értelmében fog intézkedni.

78. sz. Az apai egyház beterjeszti az iskola átadás ügyében az állammal kötött bérszerződése másolatát a főtiszteletű egyházkerülethez leendő felküldés céljából.

Miután e bérszerződés beterjesztését a főtiszteletű egyházkerület a nevezett egyházközségnek határozottan kötelességévé tette: közgyűlésünk a felküldést az egyházközség nevében készséggel teljesíti.

79. sz. Sátor Dávid színérváraljai lelkész beterjeszti az ottani egyházi adó kivetési kulcsot oly célból, hogy azt az egyházmegye ujonnan erősítse meg, minthogy eddig csak ideiglenesen volt elfogadva és jóváhagyva.

Miután a beterjesztett kulcs a gyakorlatban alkalmasnak, helyesnek és jónak bizonyult, úgy hogy ellene soha senki sem-

mi kifogást nem tett: annál fogva egyházmegyénk azt most már véglegesen jóváhagyja és megerősíti.

80. sz. A misztótfalusi ev. ref. egyház közönsége f. évi aug. 23-ikán tartott közgyűléséből kérelmet intéz egyházmegyei közgyűlésünkhöz az iránt, hogy miután időközi lelkész-tanítója eltávozott s az ekként megürült állomásra segédlelkész mindeztideig nem akadt, sőt remény sincsen rá, hogy akadjon: engedje meg az egyházmegye, hogy az egyház ne segédlelkészt és ne ideiglenesen kérjen és várjon, hanem anyaegyházi jogával élve, állandó rendes lelkészt választhasson, annyival inkább, mert a községben állami iskola állíttatván fel, a református gyermekek is oda járnak, tehát tanítóra nincsen szükségök.

Tekintve, hogy 1883-ban az egyházmegye 45. sz. alatt kelt határozatával a misztótfalusi lelkészi és tanítói állást csak ideiglenesen egyesítette, s az időközi lelkész-tanítót csak ideiglenesen állította be, de az egyháznak önálló anyaegyházi régi jogát nem törölte el, sőt teljesen érintetlenül hagyta: annál fogva egyházmegyei közgyűlésünk most a nevezett egyháznak rendes lelkész választására egész készséggel engedélyt ad; annyival inkább, mert egyfelől az állami iskolába járó református gyermekek érdekében éppen vallástanító lelkészre van szükség, másfelől az is nyilván való, hogy az idegen nemzetiségű lakosság közé ékelt kis egyház lelkészi állását hosszabb időre üresen hagyni veszedelmes.

E határozat tudomásul vétel végett a főtiszteletű egyházkerületre is fölterjesztendő.

81. sz. Az Országos ref. egyházi Közalaphoz, Református Segélyegyletchez és Rendkívüli Államsegélyért beadott kérvények elbírálásával foglalkozó bizottság beterjeszti jegyző könyvét. — Ennek alapján egyházmegyénk a beérkezett kérvényeket következő vélemények kíséretében terjeszti fel.

Az Országos ref. egyházi Közalaphoz folyamodnak:

a) *Egyházak:*

Nagy-Kölcs iskolaépítési adóssága törlesztésére kér 100 frtot.

Egyházmegyénk e más vallásu és nemzetiségű lakosság közt élő s buzgó munkálkodásáról ismeretes kisdied egyházat készséggel ajánlja a kért 100 frtnyi segélyre.

Rozsály templomjavítási tetemes költségeiből fennmaradt adóssága apasztására kér 400 frtot.

Szegénysége s más vallásu és nemzetiségű lakosság közt élő hieveinek csekély száma ismeretes lévén, melegen ajánljuk 200 frtra.

Magosliget mult évben javította templomát. Adósságot kellett rá felvennie. Ennek törlesztésére kér 50 frtot.

Készséggel ajánljuk 50 frtra.

Szamos-Kőröd szintén adósság törlesztése végett folyamodik 150 frtnyi segélyért.

Egyházmegyénk, ismerve e csekély népességű kisdud egyház nehéz helyzetét, mind a 150 frtot megadandónak véleményezi. *Garbólcz* adósság törlesztésre és temploma ablakainak helyre hozhatása czéljából kér 187 frtot.

Tekintettel csekély népességére és felhozott indokaira, 100 frtnyi segélyt kérünk számára.

Kis-Palád adósság törlesztésre kér 200 frtot.

Ismerve az egyház anyagi körülményeit, csak 50 frtra ajánlhatjuk.

Kak-Szentmárton adósság törlesztésre, iskolaterem átalakítására, épület fedéljavításra s más szükségletekre kér 250 frtot.

Mint csekélynépességű és más vallásu lakosság közt élő kisdud szegény egyházat ajánljuk 200 frtra.

Nagyhodos templomjavítás és torony építés költségeiből fennmaradt 600 frtnyi adóssága apasztására kér 150 frtot.

Mint szorgalmas buzgó kis egyházat, ajánljuk 100 frtra.

Misztótfalu lelkészi lakása fedelének és roskatag falainak javítására szükségel és kér 100 frt segélyt.

Tekintve e kis egyház missziói hivatását, valamint a közel multban kifejtett tevékenységét és vallásos buzgalmát, a kért 100 frtnyi segélyre melegen ajánljuk.

Sárköz az iskolaépítés költségeiből fennmaradt tetemes adóssága apasztására kér 400 frtot.

Felhozott indokai alapján mind a 400 frtra ajánljuk.

b) *Lelkészek:*

Papoleczy Zoltán apai lelkész, hivatkozva családjá tagjainak gyakori betegeskedésére, főképp nejének súlyos idegbajára, továbbá árviz által szenvedett károsodásaira, 300 frtnyi segélyt kér.

Tekintve felhozott indokainak igaz voltát és ismeretes szegénységét, 150 frtra ajánljuk.

Tóth Dániel nagykőcsi lelkész, több rendbeli károsodásaira hivatkozva, kér 100 frtot.

Mint árviz és más elemi csapások miatt sok kárt szenvedett s jószágaiiban is károsodott lelkész, mind a 100 frt segélyére ajánltatik.

Barkász Bálint Józsefházáról kér 80 frtot.

Minthogy hivei a két ízben is dühöngött tűzvész által sok kárt szenvedtek, mi miatt a lelkészi fizetést rendesen alig adhatják be, ajánljuk a 80 frt segélyre.

Hajdu Zsigmond batizi lelkész. csekély fizetését, népes családját s két gyermekének taníttatását adva okul, 100 frt segélyért folyamodik.

Tekintve felhozott okait, mint csekély fizetésű, népes családú s két fia taníttatására költekező buzgó lelkészt, 100 frt segélyre melegen ajánljuk.

Kürthy Károly garbólczi lelkész kér 100 frtot.

Mint kis egyházban csekély fizetés mellett 48 év óta szolgáló agg lelkészt, ajánljuk 100 frtra.

Melegh Albert Kőszeg-Remetéről folyamodik 100 frt. segélyért.

Tekintettel csekély jövedelmére s három gyermek taníttatásával járó nehéz gondjaira, a 100 frt segélyre ajánljuk.

Balajthy Károly Szamos-Kőrődről kér 100 frtot.

Mint csekély jövedelméből nagy családot tartó s az ez évi elemi csapások miatt kalászos vetéseiben sok kárt szenvedett szegény lelkész, 100 frt segényre ajánltatik.

Barkász Albert méhteleki lelkész 100 frt segélyért folyamodik.

Csekély fizetése, népes családja s különösen legidősebb fiának nehézkórból való gyógyíttatása miatt segélyezésre méltó lévén, 100 frtra ajánljuk.

Pásztor István Magosligetről kér 200 frtot.

Mint egy parányi kis egyházban szolgáló s 79 év sulya alatt roskadozó tisztas agg lelkész, 150 frtnyi segélyre annyival inkább ajánlható, mert neje is szélütött beteg, kit gyógyíttatnia s ápoltatnia kell.

Hajdu Albert Udvariból 150 frtéért folyamodik.

Tekintve, hogy fizetése valóban csekély, magán vagyona nincs, gyermeket taníttat és elemi csapások is érték, ajánljuk 100 frt segélyre.

Bodor Pál tisztaberki lelkész kér 100 frtot.

Mint csekély jövedelmű kis egyházban régóta hiven munkálkodó buzgó lelkészt, s különösen egyik leányának éveken át tartó sulyos betegsége miatt sok gonddal küzdő családapát, melegen ajánlja az egyházmegye 100 frtra.

Gál Péter sárközi lelkész kér 200 frtot.

Felhozott indokai alapján ajánltatik 150 frtra.

82. sz. A református Segélyegylethez folyamodnak:

Az erdődi, patóházai, dobrácsapátii, pettyéni, szamoskőrödi, méhteleki, józsefházai, sárközi és rozsályi egyházak, továbbá Nagy Károly avasvámfalusi lelkész.

Kérvényeiket az egyházmegye azon véleményének kifejezése mellett terjeszti fel, hogy első sorban Erdőd, Patóháza, Dobrács-Apáti, Pettyén, Szamos-Kóród, Méhtelek segélyezendők, a többiek a lehetőséghez képest szintén méltók a segélyezésre, mert szegénységek nyilván való.

83. sz. Rendkívüli államsegélyért folyamodnak:

A sárközi egyház, Pásztor István magosligeti, Tóth Dániel nagykölesi Sárközy Ignác rozsályi, Gál Péter sárközi, Bodor Pál tisztabereki lelkészek, Szalkay József kőszegremetei, Szabó József dobrácsapáti, Molnár Zsigmond szamoskóródi tanítók.

Mindannyian ajánlatnak a segélyeztetésre, s kérelmüket az egyházmegye meleg pártolása mellett terjeszti fel a főtisztelű egyházkerülethez.

84. sz. Tőke segélyért folyamodik:

A kispaleskei egyház. Templomépítési célra kér az országos református egyházi közalaptól, $2\frac{1}{2}$ vagy 3% megajánlása mellett, 3000 frtnyi tőke segélyt, betérjesztve az erre vonatkozó jelentő lapot, melylyel kérelmét okadatolja.

Egyházmegyei közgyűlésünk a célba vett építkezés szükséges voltát jól ismerve, de egyszersmind a folyamodó egyház anyagi erejének korlátait is számba véve, a tőkesegély kérelmezését jóváhagyja és annak lehető megszavazását a felsőbb egyházi hatóságok kegyességébe ajánlja.

85. sz. Hajdu Zsigmond és Böszörményi Zsigmond, mint a józsefházai egyház zavaros pénzügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottság tagjai, jelentik, hogy a vizsgálat megtartása végett előleges értesítés után, Józsefházára kimentek, de vizsgálatot nem tarthattak, mert sem lelkész sem gondnok sem presbiterek nem voltak otthon, holott az előleges értesítést vették. — Ekkor a küldöttség a lelkész írásbeli ajánlatára s az általa kijelölt napra újabb határidőt tűzött ki; azonban a gondnok ez ellen írásbelileg tiltakozott, előre megirván, hogy nem lesznek otthon, s mikor erre a küldöttség vissza válaszolt, hogy kötelességek otthon lenni, ők határozottan ismételve kijelentették, hogy nem fogják várni a küldöttséget.

Helmeczy József egyházmegyei ügyész ugyanezt jelenti, s mellékli a gondnok és lelkész leveleit, melyek kétségtelenül bizonyítják, hogy Józsefházán az egyházi előjáróság a törvényes vizsgálat megtartását kész akarva akadályozza, mi által az egyháznak kárt okoz, az egyházi felsőbbség törvényes rendeleteinek ellene szegül, hivatalos kötelességét elhanyagolja, hivatali hatalmával visszaél, s az egyházi pénzek hűtlen kezelésének vádjá alól sem igyekszik magát tisztázni; mely mulasztása és tettei által az egyházi törvények 301. §. 2. 4. 7. 8. és 9. pontjai szerint fegyelmi vétséget követett el.

E jelentésekből az egyházmegyei közgyűlés belátván, hogy a hivatolt törvénysértés esetei csakugyan fennforognak: az egyházi törvények 364. §-ának b.) pontja értelmében Barkász Bálint józsefházai lelkész és Tóth Sándor józsefházai gondnok ellen a fegyelmi eljárást hivatalból ezennel elrendeli, s az ügyhöz tartozó iratokat az egyházmegyei fegyelmi bírósághoz átteszi.

Minthogy pedig a józsefházai zavaros pénzügyek tisztázását a fegyelmi ügy lejártáig függőben hagyni az egyházmegye nem akarja: felkéri és ismételve is megbizza a tavaszi közgyűlés 27. számú határozatában kinevezett küldöttséget, hogy munkáját folytatni, azaz a vizsgálatot minél előbb megtartani sziveskedjék, sőt arra is felhatalmazza közgyűlésünk már most az egyházmegyei elnökséget, hogy ha a küldöttség köztörvényileg büntetendő cselekvénynek jönne nyomára, ezen esetben az elnökség a büntető bírósághoz a feljelentést azonnal tegye meg s a szükségesnek látszó vagyoni biztosítást a polgári törvények szerint haladéktalanul eszközöltesse.

86. sz. Az egyházmegyei tanügyi bizottság jelenti, hogy kebeléből Ferenczy Gyula krassói lelkész debreczeni tanárrá lett megválasztatása miatt, Végh Gábor volt színérváraljai tanító pedig állami szolgálatba jutása következtében kilépett, minélfogva két bizottsági tag választására van szükség.

Egyházmegyei közgyűlésünk e jelentés alapján Kató Béla amaczi lelkész és Maák Lajos berendi tanító urakat tanügyi bizottsági tagokká ezennel megválasztja.

87. sz. Az egyházmegyei tanügyi bizottság örömmel hozza köztudomásra, hogy a nagybányai egyházmegyei tanítóegyesület a magyar haza ezer éves fennállása emlékére az egyházmegyei iskoláknak 300 darab gyümölcsfa ojtványt ajándékoz, Nagy-Kóleson levő saját kertjéből, melyben a gyümölcsfa nemesítést régibb idő óta folytatja.

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanítóegyesületnek e nemes áldozatra való készségét és hazafias becses ajánlatát közlekedéssel, méltó örömmel és hálás érzelemmel fogadja. A szives ajándék emlékezetét jegyzőkönyvében megőrökíti s meleg köszönetet mond érte. Egyszersmind felkéri esperes urat, hogy az egyházi előjáróságokat a gyümölcsfa csemetéért a tanító egyesület elnökénél, Sinka Lajos krassói tanító urnál, leendő jelentkezésre körlevél útján szólítsa fel.

88.sz. Papoleczy Károly szatmárhegyi lelkész tudatja, hogy Szemere Miklós királyi Kamarás ő méltósága Budapestről az erdődi kis fiók egyház templom építési alapjára 50 frtot ajándékozott.

Midőn egyházmegyénk e szives ajándékozásról örömmel és hálás érzelemmel értesül s a nemeslelkű adományozónak

méltó köszönetet mond, egyszersmind megbizsa főjegyzőt, hogy méltóságos Szemere Miklós urhoz az egyházmegye elismerését és köszönetét külön levélben is juttassa el, s a történelmi nevezetességű erdői magyar református egyházat ajánlja továbbra is nagybecsű jó indulatába.

89. sz. A nagybányavidéki lelkészi kör értekezlete f. évi aug. hó 10-ikén Szinér-Váralján tartott gyűléséből fölkeri az egyházmegyei közgyűlést, hogy miután a lelkészi fizetéseknek országos törvényhozás után való rendezése az 1848-iki XX. t. cz. alapján vagy legalább annak szellemében már rövid idő alatt várható, keresse meg egyházmegyénk a többi testvér egyházmegyéket s általuk a főtiszteletű egyházkerületet és egyetemes konventet, oly intézkedés lehető kieszközlése végett, melyszerint a czélbavett fizetés rendezés a különböző vallásfelekezetek egyenjoguságának kellő figyelemben tartásával, a jelenlegi fizetéseknek egyenlő alapon eszközözlendő összeszámítása mellett, s az egyházak hiveit különböző arányban terhelő egyházi adózás fontos ügyének szükséges számba vételével történjék, s hogy a fizetés minimuma 800 frtnál kevesebb ne legyen, mert a jelenlegi viszonyok között a tisztességes megélhetésre ez is kevés.

A lelkészi értekezletnek e javaslatát egyházmegyei közgyűlésünk elfogadja, s a többi testvér egyházmegyéket e közérdekű indítvány szives pártolása s a felsőbb egyházi hatóságok nagy becsű jó indulatába ajánlása czéljából bizodalommal megkeresi.

90. sz. A nagybányavidéki lelkészi kör értekezleti gyűlése jegyzőkönyvében előterjeszti, hogy az építkező egyházaknak a szükséges kölcsön tőkék felvételénél nagy könnyebbségökre szolgálna, ha kellő biztosíték kimutatása mellett a debreczeni főiskola pénztárából is kaphatnának olyan feltételek alatt kölcsönt, mint az egyházkerületi pénztárból. — Ugyanazért indítványozza, hogy egyházmegyénk e közjóra czélzó s a főiskola érdekeivel is megegyező javaslatot terjessze fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé.

Egyházmegyei közgyűlésünk ez indítványt elfogadván, teljes tisztelettel felkeri a főtiszteletű egyházkerületet oly intézkedés tételére, melyszerint a kölcsönre szoruló egyházak oly feltételek alatt nyerhessenek kölcsönt kamatra a debreczeni főiskola pénztárából is, mint a minők alatt az egyházkerületi pénztárból nyernek.

91. sz. Papolczy Zoltán és Papp József ifju lelkész társak felszólalnak az egyházmegyei gyámintézet azon javaslata ellen, mely szerint ezután az új lelkészek az ugynevezett lelkészutódsági díjakat az egyházmegye közpénztárába tartoznának fizetni.

Közgyűlésünk e fontos ügyet véleményes javaslattal leendő

ellátás végett az egyházmegyei egyetemes lelkészi értekezlethez teszi át.

92. sz. A krassói ref. egyházközség közgyűlése f. évi aug. hó 16-ikán 86. sz. alatt kelt határozatában kimondotta, hogy az 1882-ben alakult takarékmagtárt, melynek vagyona a lezárt számadások szerint jelenleg 156 m. mázsa tengeri 142 m. mázsa buza és 2000 frton felül levő tőkepénzből áll, immár rendeltetési céljára kívánja fordítani, t. i. a lelkészi fizetés fedezésére; oly formán, hogy a magtáralapító családok a lelkészi provent fizetés fele része alól már ez évben felmentetnek, felerészt pedig a magtár fizeti helyettők; s a magtárnak még fenmaradó részéből tartaléktőke alapittatik — E mellett azonban a magtáralapítók azt a szép ajánlatot teszik, hogy a templomjavítás céljára három évig az egész lelkészi díjilletményt beszolgáltatják, s az alapításban nem részeseket a templomjavításhoz szükséges önkéntes ajánlat tételre felszólítják, és csak azon esetben vetnek ki rájuk templomjavítási költséget, ha a lelkészi díjfizetés arányában tőlök várható adakozás kellő sikerre nem vezetne.

Jegyzőkönyvbe foglalta továbbá az egyházi közgyűlés azt is, hogy némely alapítók véleménye szerint a magtár már az egész lelkészi díjat fedezhetné, úgy hogy csak a templomjavítás költségeire kellene még három évig az eddigi díjilletményt fizetni, s azután megszűnnék az alapítókra nézve minden egyházi adófizetés terhe, a mint ez a magtár alapítása alkalmával czéloztatott. — Azonban ezek az egyháztagek, bár a közgyűlés alkalmat nyújtott nekik ohajtásuk és számításuk írásban való beterjesztésére, külön véleményüket írásba nem foglalták. Ennélfogva az egyházi előjáróság nem tehet mást, mint hogy egyházmegyei közgyűlésünkre bizza eldöntését annak a fontos kérdésnek, hogy vajjon egészben vagy fele részben fordíttassék-e a magtári jövedelem a lelkészi fizetés fedezésére?

Egyházmegyei közgyűlésünk mig egyrésztől örömmel értesül a krassói takarékmagtárnak ilyen felszaporodásáról, s helyes intézkedésnek tartja, hogy annak jövedelméből az egyház már az alapító egyháztagek terhén könnyíteni kíván; másrésztől méltó elismeréssel veszi tudomásul a hiveknek azon ajánlatát, mely szerint a templomjavításra három évig beszolgáltatják aránylagos fizetéseiket azok is, kik magtári alapítványaik jogán könnyebbülésre számíthattak volna. — A mi végre azt az eldöntetlenül maradt kérdést illeti, hogy a magtári jövedelem egészben vagy csak felerésztben fordíttassék-e az egyházi adó fedezésére? közgyűlésünk határozatilag kimondja, hogy csak felerésztben. — Mert kétségtelen, hogy a tartalék tőke gyarapítására az egyház anyagi erejének biztosítása végett szükség van; valamint az is bizonyos, hogy a lelkészi fizetés korszerű átváltoztatása vagy gyarapítása, meg az egyházi szük-

ségleteknek közvagyonból való teljesíthetése ilyen módon eszközölhető legkönnyebben és legcélszerűbben. De egyszersmind ezzel egyidejűleg azt is megállapítja e. m. közgyűlésünk, hogy ha netalán a magtár jövedelméből az ahoz jogosultak egyházi terheinek felerésze valami előre nem látható ok miatt fedezhető nem lenne, a hiány pótlásához szükséges összegre nézve eddigi kötelezettségek vissza áll. — Annak megállapításába, hogy a termény fizetést természetben vagy készpénzben szolgáltatassák-e be a belhivatalnokoknak? s hogy a buza és tengeri ára mennyi legyen? egyházmegyénk belebocsátkozni nem tartja feladatának. Meg van győződve róla, hogy a krassói buzgó hivek és lelkes belhivatalnokok jó akarata meg fogja találni erre nézve a leghelyesebb utat és módot.

93. sz. Hajdu Albert udvari-i lelkész írásbelileg kérdésbe teszi, hogy az állami elemi iskolákban vallástanításra kötelezett lelkész hány órában tanítsa hetenként a vallást? továbbá hogy e fáradságáért kitől és mennyi díjazást várhat? mert feltételezi, hogy ingyen munkát sem állam sem egyház nem fog követelni a különben is csekély díjazásu lelkésztől.

A mi a vallástanítási heti órák számát illeti, arra nézve általánosan kötelező szabályt egyházmegyénk majd csak a gyakorlati tapasztalat alapján hozhat. — Most egyelőre, mintegy próbaképpen, csak annyit mond ki, hogy a legkisebb iskolában se legyen a vallástani heti órák száma kevesebb kettőnél és ehhez még egy ének óra okvetetlenül csatoltassék. — Vallástanulásra össze lehet fogni egy csoportba két-két osztályt, énekre minden tanulót. — Népesebb iskolában tanító lelkésztől feltételezhető, hogy lehetőleg több órát is igyekezni fog felhasználni, mert munkájának sikerében ő gyönyörködhetik leginkább. A díjazás kérdését illetőleg kimondatik, hogy minden egyház az állami iskolai gondnokság útján igyekezzék az 5 % pótdóból kellő díjaztatást kieszközölni. — Ha azonban ez netalán nem sikerülne, akkor az egyház lesz köteles az eddigi tanítói fizetésből bizonyos összeget e célra megszavazni és kiadni.

94. sz. Mikolából Király Gyula lelkész beterjeszti az ottani presbiterium egyik határozatát, melyben valami föld termés elárvereztetéséből befolyt 300 frtról van szó, mit a presbiteriek, úgy látszik, nem akarnak a templomépítési alapra elfogadni.

Mint érthetetlen beadvány, világosabb kifejtés végett, a beküldő lelkészhez visszatétfik.

95. sz. Böszörményi Zsigmond és Szabó József egyházm. kiküldöttek beterjesztik a patóházai ev. ref. egyház által az állami iskola és tanítói

lak céljaira vásárolt ingatlan tárgyában a vételre vonatkozó véleményes jelentésüket.

A beterjesztett véleményes jelentés alapján az adásvevési jogügylet, az egyházra vonatkozó jutányos voltánál fogva, jóváhagyatik s megerősítés végett a mélt. és főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetni határoztatik.

Egyidejűleg a patóházai egyház előljárósága felhivatik, hogy az iratokat az adásvevési szerződés hiteles másolataival a felterjesztés eszközölhetése végett azonnal szerelje föl.

96. sz. Király Gyula mikolai lelkész kérelmez Zágonyi György volt mikolai tanító megbüntetése iránt az ellene elkövetett rágalmazás- és becsületsértésért.

Habár az egyházmegyei közgyűlésnek első sorban hivatalos kötelessége az egyház belhivatalnokai tekintélyének és becsületének megvédelmezése: mindazonáltal, jelen esetben, a hol a rágalmazás és becsületsértés ténye szerepel, annak elbírálása s bizonyítékok alapján kellő megfenyítése a polg. törvénykezés hatáskörébe tartozik; minélfogva panaszló lelkész sérelmének orvoslása végett a polgári peres utra utasittatik.

Fentartja azonban közgyűlésünk azon jogát, hogy jogerős ítélet alapján a fegyelmi eljárást annak idejében az egyh. törvények értelmében a panaszlott ellen folyamatba tehesse.

97. sz. Böszörményi Sándor egyházmegyei tanácsbíró írásban indítványt terjeszt be arra nézve, hogy az egyházmegye világi tisztí kara önköltségén hivatalos jellegű pecsétnyomóval láttassék el.

Habár az egyházmegyei világi tisztviselők egyházi hivatalos leveleiket a lakhelyükön levő lelkész postakönyve mellett is díjmentesen eszközölhetik: mindazonáltal nincs kifogása a közgyűlésnek az ellen, hogy az egyházmegye világi tisztviselői külön is hivatalos jellegű pecsétnyomót saját költségükön szerezzenek be; s esperes ur fölkéretik, hogy az egyöntetűség céljából a hivatalos jellegű pecsétnyomókat a kellő számban rendelje meg.

98. sz. Gál Péter sárközi lelkész kérdést intéz és ítéletet kér arra nézve, hogy a lelkész javadalmazását képező réten általa termelt és nevelt fiatal műfák tulajdonjoga kit illet? mert azokhoz az egyház jogot formál.

Miután a kérdéses rét a lelkész javadalmazását képezi, tehát annak jövedelme is a lelkészé kell, hogy illesse.

A mennyiben jelen esetben nem értékes és beruházást képező gyümölcsfákról van szó, hanem csak időszakai műfákról, melyeket a lelkész szorgalma által nyerhetett, azok tulajdonjoga és értéke feltétlenül a lelkészé illeti.

99. sz. Szél György, Böszörményi Zsigmond, Helmeczy József egyházmegyei kiküldöttek a f. évi 34. sz. a. kelt megbízatásuk folytán jelentik, [hogy a kőszegremetei belhivatalnokok és egyház érdekeit a kőszegremetei urbéres közönség közös tulajdonát képezett erdő felosztásánál sikerült akkép megvédeni, hogy eme közös vagyont képező birtok felosztásnál a lelkész részére egy egész telek utáni, a tanítói hivatal részére fél telek utáni illetőséget adnak ki, míg az egyház részére egy egész telek utáni illetményt ajánlottak fel.

Bejelentik továbbá, hogy miután az erdő fái az urbéres közönség által felsőbb politikai hatóság beleegyezésével, a magas kormány engedélyével már eladattak, sőt annak vételárát telek utáni kulcs szerint már ki is osztották, intézkedni kellett küldöttségnek arról is, hogy a lelkész és tanító érdekei itt is megóvassanak. Hosszas tanácskozás után ezen ügyben is sikerült egyességleg azon megállapodásra jutni, hogy a fa árából a lelkész egy telek illetősége után járó 700 frtot s a tanítói fél telek után járó 350 frtot az egyház gondnokságánál befizetik. A közös vagyon felosztása az urbéri telkek száma szerint történnén, miután a kőszegremetei ref. egyház egy urbéres telek tulajdonosa, e czimen az egyház a maga illetményét úgy az erdőtalaj, mint a fa árából meg is kapta s ez vila tárgya nem volt.

A jelentés tudomásul vétetik s utasittatik a kőszegremetei ref. egyház előjárósága, hogy a ref. egyház urbéres telke után bevett 700 frtot, mint egyházi tőkevagyonat kezelje, s annak kamatjövedelmét az egyház közszükségének fedezésére fordíthatja. A lelkész egy telek után járó 700 frtot s a tanítói fél telek után járó 350 frtot a fa árából azonnal követelje be, s szükség esetén, ha még befizetve nem lenne, peres uton is vegye be, s a lelkész illetmény utáni kamatokat a lelkész fizetésére és a tanítói illetmény utáni kamatokat a tanítói fizetésre fordítsa, s mindeme három rendbeli tőkeilletményt ekkép elkülönítve kezelje.

Meghagyatik az egyházi előjárásnak, hogy az erdő elkülönítésénél s a fák kiosztásánál az egyház érdekeit megvédeni tartsák kötelességüknek. Küldöttségnek pedig erélyes és sikeres munkálkodásáért köszönet szavazzatik.

100. sz. Ugyanők, t. i. Szél György, Böszörményi Zsigmond és Helmeczy József küldöttségi tagok Kőszeg-Remetéről jelentik, hogy a Henter Áron gondnok és társai által jogtalanul bérbeadott óvoda bérletére vonatkozó intézkedést megsemmisítették, mert a bérbeadás sem egyháztanácsai, sem közgyűlési határozaton nem alapult; továbbá jelentik azt is, hogy utasítva lett a presbiterium általuk arra, miszerint az óvoda helyiséget

mindaddig, míg az óvoda működése tényleg megkezdődik, ideiglenesen bérbe adhatják.

A küldöttség jelentése tudomásul vétetik, s eljárása jóváhagyatik.

101. sz. Olvastatott Erdődi János és 104 társa kispaládi lakosok panaszlevele a lelkészi fizetéslevél aránytalansága, túl magas volta és a lelkész fizetésének leszállítása iránt.

Ugyancsak olvastatott Nagy Elek kispaládi lelkésznek a panaszra vonatkozó kimerítő jelentése és a panasz alaptalan voltának kimutatására czélozó indokolt előterjesztése, mely szerint panaszlók állításait megczáfolja, s egyben kijelenti, hogy a lelkészi fizetésnek leszállításába bele nem egyezik, s a panaszt figyelmen kívül hagyatni kéri.

Tekintettel arra, hogy panaszosok kérelmüket alapos és figyelemre méltó indokokkal nem támogatják, állításaikat nem igazolják, s panaszuk egyes tételei a lelkész kimerítő előterjesztése által világosan megczáfoltnak: panaszuk ezuttal figyelembe nem vétetik, annyival inkább, mert egyházi törvényeink értelmében a belhivatali fizetések leszállítására egyházi hatóság engedélyt és alkalmat semmi körülmények között sem adhat.

102. sz. Az aranyosmegyesi egyház előjárósága beterjeszti újból építendő iskolájának tervrajzát és költségvetését.

További ellátás végett az építkezési bizottsághoz tétetik által.

103. sz. A kakszentmártoni ev. ref. egyház új tanítói és énekvezéri díjlevelet készítvén, azt kellő bélyeggel felszerelve, jóváhagyás végett beterjeszti.

Jelen kellőleg felszerelt és három példányban beterjesztett tanítói és énekvezéri díjlevél, melyben a tanítói fizetés 400, az énekvezéri fizetés 48 frtban külön és világosan ki van tüntetve, jóváhagyatik s további megerősítés végett a főt. és mélt. egyházkerületi gyűlésre felterjesztetik.

104. sz. Olvastatott Böszörményi Sándor e. m. tanácsbíró urnak — 38 részint lelkész, részint egyházi előjárók, gondnokok által aláírott és helyezett — azon indítványa, hogy tavaszi egyházmegyei közgyűléseinket ezután ne Nagy-Bányán, hanem állandóan Szatmáron tartsuk.

Emez egyházmegyénk életére nézve nagy fontossággal bíró ügyben közgyűlésünk ez alkalommal nem dönt, hanem felkéri esperes urat, hogy az indítványt körlevél kapcsán az egyházmegye egyházainak előjáróságaival közölje, véleményeiket kérje be, hogy majd annak alapján és kellő megfontolással hozassék meg a határozat a gyűléstartási székhely meg vagy meg nem változtatása tárgyában.

105. sz. A kőszegremetei ev. ref. egyház a lelkészi és tanítói fizetések módozatain változtatást tévén, új kivetési kulcsot készített, s ezen fizetési kulcs kimutatását presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvekkel felszerelvén, jóváhagyás végett beterjeszti.

A beterjesztett fizetési kulcs kimutatás sem a régi, sem az újonnan készíteni szándékolt díjlevél értékét fel nem tünteti, csak állítólag a kettőt egyenértékűnek mondja. Ily alakjában tehát ezen fizetési kulcs még jóváhagyható nem lévén, előjáróság utasíttatik, hogy a beterjesztett fizetési kulcs alapján egészen új, a mai kor kívánalmainak megfelelő belhivatalnoki díjleveleket — és nem fizetési kulcs kimutatást — készítsen, s az így elkészített díjleveleket három-három példányban kellő bélyeggel felszerelve, hozzá a régi díjlevelet is csatolva, külön egyháztanácsai és közgyűlési jegyzőkönyvekkel ellátva, terjessze be majd, további jóváhagyás és megerősítés végett.

106. sz. Nagy Károly vámfalusi lelkész a Kolumbán Bertalan államivá kinevezett ev. ref. kántortanító által kiállított »kötelező iratot« beterjeszti, mely szerint nevezett tanító kötelezi magát, hogy a kántor-organistái teendőket s az ev. ref. vallásu gyermekek egyházi ének tanítását, továbbá az egyháztanácsai jegyzői teendőket s lelkész akadályoztatása esetén a templomi szolgálatokat hiven és pontosan fogja teljesíteni évi 120 forint. díjért, mely évnegyedi részletekben az egyház által részére előre fizetendő leszén.

Az egyház és nevezett tanító között létre jött egyességen alapuló kötelező irat jóváhagyatlik, önként értetvén, hogy Kolumbán Bertalan, mint ev. ref. kántor-organista és énektanító, ev. ref. egyházi hivatalnoknak tekintetik s mint ilyen magát az egyházi törvények rendelkezéseinek mindenben alávetni köteles.

107. sz. Szél György avasi misszionárius lelkész missziói jelentését beterjeszti s egyszersmind e. m. közgyűlésünket arra kéri, hogy a felsőfalusi imaház segélyezési ügyét felkarolván, hasson oda, miszerint ez az idegen nemzetiségűek közé ékelt maroknyi magyarság imaháza építésére a missziói alaphól — a méltóságos Konvent által — segélyben részesíttessék.

Jelen missziói jelentés s ezzel kapcsolatban nev. misszionárius lelkész kérelme az avasfelsőfalusi imaház felépítésére vonatkozó segély iránt pártolólág a Főt. egyházkerület útján a méltóságos Konventhez terjesztetik fel.

108. sz. Gergely Károly Nagybánya vidéki misszionárius lelkész szintén beterjeszti missziói működéséről szóló jelentését.

A jelentés felolvastatván, a Főt. egyházkerületre fölterjesztetik.

109. sz. Az egyházmegyei közpénztárnok számadását vizsgáló bizottság 1896. jun. 29-én Pettyénben tartott gyűlésének jegyzőkönyvét beterjeszti a következőkben.

Közpénztárnok számadása szerint az 1895. évben

a bevétel volt	1194 frt 89 kr.	
a kiadás	1086 frt 34 kr.	
1. Maradvány	108 frt 55 kr.	azaz egyszáz nyolcz forint és 55 krajczár.
2. Vagyoni állapot.	2395 frt 09 kr.	a múlt évinél több 254 forint 14 krral.
3. Hátralék	87 frt 40 kr.	a múlt évinél kevesebb 111 frt 63 krral.
4. Letét	197 frt 13 kr.	

A pontosan vezetett, nyugtákkal rendszeresen felszerelt számadást fenti eredménnyel helyesnek és elfogadhatónak nyilatkoztatjuk s pénztárnoknak a felmentést, elismerés és köszönet nyilvánítás mellett, megadhatónak véleményezzük. Böszörményi Sándor, a számvizsg. biz. elnöke, Décese Ignác m. k. Győri László m. k.

Közyűlésünk a minden tekintetben kifogástalannak talált számadást helyben hagyja s Molnár Lajos közpénztárnokot — elismerés nyilvánítása mellett — a fentartandók fentartásával az 1895-ik évi számadások terhe alól felmenti.

110. sz. Az egyházmegyei lelkészi könyvtárnok számadását vizsgáló bizottság jelentését beterjeszti a következőkben:

A könyvtárt illető bevétel 1895-ben volt	59 frt 77 kr.
» » kiadás » »	30 frt 55 kr.
maradvány	29 frt 22 kr.

Évek során első eset, hogy a könyvtárnoki számadás maradvánnyal záratott le; a midőn ezt, mint örvendetes eseményt jelezzük, egyetemben az apadóban levő hátralék behajtására az egyházmegyei közgyűlés határozatának szigorú érvényesítését javasoljuk; elhalt Szikszay János 1 frt 05 krajczár hátralékának pedig törlését indítványozzuk.

A könyvtári szerzemények jegyzékét vizsgálva olvassuk, hogy Villám Arnold nyug. honvéd ezredes és Gergely Károly lelkész urak ajándékaikkal gyarapították a könyvtár állományát. Véleményezzük, hogy nevezett adományozók irányában közgyűlésünk nyilvánítsa köszönetét.

Ezek felemlítése után könyvtárnok számadását elfogadhatónak nyilvánítva, részére a felmentést, elismerés és köszönet nyilvánítása mellett, megadandónak véleményezzük. Böszörményi Sándor m. k. a számvizsg. biz. elnöke. Décese Ignác m. k. Győri László m. k.

A jelentés helybenhagyó tudomásul vétetvén, könyvtárnok

a hátralékok szigorú behajtására utasítatik. Szikszay János elhalt lelkész 1 frt 05 krt tevő hátraléka töröltetik.

Villám Arnold nyug. honvéd ezredes és Gergely Károly lelkész urak irányában — kik könyvtárunkat becses adományaikkal gazdagították — közgyűlésünk hálás köszönetét nyilvánítja. Sátor Dávid könyvtárnokot pedig, méltó elismerés nyilvánítása mellett, az 1895. évi számadás terhe alól a szokott fentartással felmenti.

III. sz. Az egyházkerületi képviselők megbízatása letelvén, esperes ur a választást titkos szavazattal elrendeli.

A beadott szavazatok összeszámláltatván, általános szavazattöbbséggel Gergely Károly egyházi és Torday Imre világi főjegyző és tanácsbíró urak egyházkerületi képviselőkül kijelentetnek.

II2. sz. Egyházmegyénk államsegélye a tűzkár mentesítési alaphól 300 forinttal felemeltetvén, esperes ur ez összeg méltányos kiosztására hívja fel a közgyűlést.

A 300 forint négy lelkész és négy egyház között egyenlő mértékben megosztatni határoztatván, a lelkészek közül Gál Péter sárközi, Papolczy Zoltán apai, Szentgyörgyi Zsigmond homoki, Papp József adorjáni lelkészek fejenként 37 frt 50 krral; az egyházak közül T. Berek, N. Hodos, Szt. Márton és Pettyén egyenként szintén 37 frt 50 krral segélyeztetnek.

III3. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésére

Szél György, Sátor Dávid, Helmeczy József és Fényes Elek urak kéretnek fel.

II4. sz. A közgyűlési tárgysorozat ki lévén meritve,

Esperes ur a közgyűlést a jelenlevők kölcsönös jókivánatai közben bezárja.

A 75—94. számokat jegyezte Gergely Károly.

A 95—101. » » Torday Imre.

A 70—74 és 102—114. » Hajdu Zsigmond.

Közigazgatási bírósági ügyek.

Jelen voltak:

Bencsik István esperes és Gr. Degenfeld Sándor egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Balogh István, Gergely Károly, Molnár Lajos, Szél György, Sátor Dávid lelkész, Böszörményi Zsigmond, Böszörményi Sándor, Szeőke Barna, Torday Imre világi tanácsbírók, Helmeczy József egyházmegyei tanácsbíró és ügyész, meg a jegyzők.

21 sz. Kató Gáspár, apai lakos, volt egyházi gondnok, ideiglenes gondnoksága idejéről, mely tartott 1895 Jan. 27-től 1895 márcz. 23-ig, az apai egyháztanács elé számadását betérjesztette, azomban az egyháztanács a számadás 4-ik és 9-ik pontja alatt feltüntetett összesen 1 frt 60 krt tevő kiadását, mint nyugtákkal nem igazoltakat, el nem fogadta, hanem nevezett Kató Gáspárt, 1896. augusztus 11-én tartott gyűlési határozattal a kitett összegnek 8 nap alatti kifizetésére szavazat többséggel elkötelezte. Ezen reá nézve sérelmes egyháztanácsi végzés megváltoztatása végett Kató Gáspár e. m. közigazgatási bíróságunkhoz folyamodik, tisztelettel kérvén az intézkedést.

Egyházmegyei köz ig. bíróságunk az apai egyháztanács határozatát feloldja, s Kató Gáspár volt gondnokot az 1 frt 60 krajczár megfizetése alól felmenti, mert:

Kató Gáspárról, ki 1894-ik évben is gondnok volt, s hivatalát becsülettel folytatta, számadása minden megjegyzés nélkül elfogadtatott, nem lehet feltenni, hogy egyházát 4 ablaktábla becsináltatása alkalmából, vagy egyházi adó behajtásakor 80 krajczár fuvar felszámításnál szándékosan megkárosítani akarta volna; de meg nagy bizalmatlanságra mutat az, hogy egy gondnoktól, ki eskü alatt szolgál, olyan nyugtát követel az előljáróság, melynek utólagos előállítása lehetetlen, mert az ablakos elő nem kerithető, a fuvaros pedig meghalt. Már maga az egyházi előljáróság elősmeri, hogy hidvámra a 80 krból 8 krt fizetett Kató Gáspár borhidi útjában, s mégis követelésbe teszi ellene e 8 krt is. — Miért is nevezett az ideiglenes gondnoki felelőség alól a szokott fentartással felmentetik.

22. sz. Volt rozsályi, jelenleg tiszaujlaki lelkész Sarkady Mihály a rozsályi egyház ellen öt hold őszi vetés iránti követelést jelentett be nt. esperes urhoz azon oknál fogva, hogy midőn ő Rozsályban rendes lelkész lett, az ő rendes lelkészi első évi fizetéséből 15 hold őszi vetés lett elvonva, tehát eltávozása után ugyanennyi őszi vetéshez joga van; ugyde a tavaszi veteményeket egészen elhasználván, ennek ellenszolgáltatásul 10 hold őszi vetés követeléséről az egyház részére lemond, de 5 holdnak, mint jogos követelésének kiszolgáltatását kéri.

Más ügygyel kapcsolatban fog elintéztetni.

23. sz. Olvasztatott Kósa Imre erdődi lakos és ev. ref. vallásu egyének ottani főgondok Virágh Mihály urhoz terjesztett kérvénye, melyben Papolczy Károly szatmárhegyi és erdődi lelkészt felesége eltemetése körül rendellen eljárással tiszteletlen hangon vádolván, arra kéri nevezett főgondnok urat, hogy a lelkészt nt. Esperes urhoz jelentse be. Ezzel kapcsolatban olvasztatott Virágh Mihálynak, mint az erdődi ev. ref. fiók egyház gondnokának, Esperes urhoz küldött levele, melyben Papolczy Károly lelkész

ellen, a miért lelkeszi állásának méltóságáról annyira megfélemedezett, hogy egymaga kántori szerepet is vitt, és a temetési szertartáson énekelt, kántorról nem gondoskodván, valóságos botrányt idézett elő, a legerélyesebb vizsgálat folyamatba tevését s a találandókhoz képest fegyelmi megbüntetését kéri, annyival inkább, mert az ily botrányos mulasztások végzetessé válhatnak fejlődő kis egyházukra nézve.

Ezzel kapcsolatban szintén felvétellett Papolczy Károly védekezése, melyből kitűnik, hogy ő mulasztást nem követett el, a temetést, mivel a kántor meg nem érkezett, maga végezte, halotti beszédet, bucsuztatót s a sirnál imádságot is tartott és a halottat 1 $\frac{1}{2}$ kilométer hosszú uton énekszóval kikísérte és ottan semmiféle zavar nem volt.

Ugy a vádlevelelől, mint az erre adott feleletből kitűnően az, hogy Papolczy Károly lelkesz sem mulasztási sem cselekvési büntetést nem követett, csak lelkeszi tisztét teljesítette hiven az által, hogy a kántor jelen nem létében a temetés tisztességessé tétele céljából maga énekelt: az ellene emelt vád alól felmentetik.

24 sz. A krassói egyház presbiteriuma bejelenti, hogy a f. év febr. 9-ikén történt magtárnok választás ügyében, melyre vonatkozólag az egyházmegyéhez feljebbvezés nyújtatott volt be s az egyházmegyei bíróság is ítélte, immár teljes egyetértéssel köz megegyezés jött létre a presbiterium és magtári alapítók közt, minél fogva mindnyájan új magtárnokválasztást ohajtanak elrendeltetni, s erre kéri az egyházmegyei bíróság intézkedését

Az egyházmegyei bíróság a teljes egyetértés létre jöttét megnyugtató tudomásul veszi. A tavaszi gyűlésen tett ideiglenes intézkedésnek tovább való fentartását szükségtelennek nyilvánítja, s az új magtárnok és kezelő személyzet rendszeres választását elrendeli.

25. sz. Molnár Lajos és Böszörményi Zsigmond tanácsbírák, mint a mikolai egyház és volt lelkesze, Bartha Mór ur közt fennforgó leszámolási ügyben megbízott küldöttség tagjai, beterjesztik jelentésöket, melyben tekintettel arra, hogy volt előljáróság állítása szerint Bartha Mór fizetési hátralékának kimutatása a volt gondnokok kezén elveszett s a hátralékosok, Müller János mikolai lakos kivételével — a ki hátralékát kifizette s az az egyház rendes gondnoki számadásában elszámolva van — vagy elköltöztek, vagy elhaltak s elszegényedtek: arra kéri közigazgatási bíróságunkat, mentse fel a volt előljáróságot azon kötelezettség alól, hogy a Bartha Mórnak kifizetett 273 frt 15 krt az egyház pénztárának térítsék meg.

Közigazgatási bíróságunk, nem fogadván el küldöttség véleményét, egy bizottság által megállapíttatni kívánja, kik követtek el a fizetési hátralék behajtása körül mulasztást? hogy ellenök a fent kitett összeg erejéig a felelősséget kimondhassa. A bizottság kiküldését a bíróság esperes urra bizza.

26. sz. A mikolai közalapi hátralékok ügyében kiküldött bizottság jelenti, hogy a közigazgatási bíróság f. évi 4. sz. a. határozatában elrendelt vizsgálatot megtartván, a fegyelmi eljárás tovább folytatását feleslegesnek látja, mert a követelt hátralékok immár beszédettek és be is küldettek, s Király Gyula lelkész beismerte, miszerint a mulasztás nem a presbiterek hanyagsága miatt történt, hanem az ő tévedése következtében, miért a felelősséggel ő tartozik.

E jelentés alapján a mikolai presbiterek a további fegyelmi eljárás terhe alól felmentetnek; Király Gyula lelkész pedig hivatalos kötelességének elmulasztásáért megintetik és feladatainak pontosabb teljesítésére utasítatik.

27. Rozsályi volt lelkész Sarkady Mihály követelése és fentlevő tartozása ügyében közigazgatási bíróságunk, Molnár Lajos tanácsbíró előadói véleményét elfogadván, következőleg ítél:

Sarkady Mihály követelése a rozsályi egyházzal szemben a külbirtokosokra kivetett 15 véka buza árában 22 frt 50 krban megállapítatik, utasítatván a rozsályi egyház előjárósága, hogy ezt behajtani ismerje kötelességének. Tartozása 1. a különböző czimek alatt általa is elismert 135 frt 40 krban, 2. az elhasznált tarló lóhere fele értékében, 7 frtban, összesen 142 frt 40 krban állapítatik meg. Ennek kiegyenlítésére 30 nap alatt köteleztetik.

Az 1896-ik évben esedékes tőkesegélyre alapított igénye, ugyszintén az 5 köblös őszi vetésre támasztott követelése figyelembe vehető nem volt. Mert a tőkesegély mindenkor arra az évre számítandó, melyben kiadatik; a földtermésre nézve pedig Sarkady Mihály a nagytiszteletű esperes urhoz küldött egyik levelében őmaga beismeri, hogy a tavaszi földeknek általa elhasznált egész termésével a föld haszonvételét illetőleg teljesen ki van elégítve, minélfogva legutóbbi betérjesztésében támasztott ezen követelése alaptalan.

28. sz. Sarkady Mihály rozsályi volt lelkész és utódja Sárközy Ignác között a beruházások megtérítése egyesség útján nem sikerülvén, választott bíróságra volt szükség. — A választott bíróság Molnár Lajos egyházmegyei tanácsbíró, Joó Kálmán szárazberki lelkész és Kárász János rozsályi lakos megbízott tagokból alakult meg. — Ezek a folyó évi aug. 23-ikán Rozsályban gyűlést tartottak és úgy döntöttek el a vitás kérdést, hogy Sarkady Mihálynak összes beruházásait 46 frt 40 kr-ra értékelték, azon kijelentéssel, hogy a nem értékelt szilva, barack és meggyfák kárpótlásul maradnak azokért a termő gyümölcsfákért, melyek a templompusztán Sarkady Mihály Rozsályba költözésekor még megvoltak s melyeket ottléte alatt ő maga vágatott ki.

A választott bíróság emez ítélete alapján egyházmegyénk közigazgatási bírósága kimondja, hogy Sárközy Ignác jelenlegi rozsályi lelkész a 46 frt 40 krt egy év alatt tartozik kifizetni. Minthogy pedig Sarkady Mihály a rozsályi egyháznak a fentebbi 27. szám alatti ítélet szerint adósa, annál fogva arra utasítja bíróságunk Sárközy Ignác rozsályi lelkészt, hogy a megítélt összeget ne Sarkady Mihály kezébe, hanem a rozsályi gondnoknak fizesse le, ki aztán azt a Sarkady Mihály tartozásából leszámítja.

Fegyelmi bírósági gyűlés.

1896. aug. 27.

Bencsik István esperes és gróf Degenfeld Sándor egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Császy Bálint mikolai volt főgondnok és társai ügyében a bíróság következőleg alakult meg.

Szavazó bírák: Balogh István, Szél György, Sátor Dávid, Böszörmény, Sándor, Szeőke Barna. — Vizsgáló bírók voltak: Molnár Lajos és Böszörményi Zsigmond. — Előadó Torday Imre. Ügyész Helmeczy József. — Jegyző Gergely Károly.

29. sz. Tárgyalás alá vétetett Császy Bálint mikolai volt főgondnok és társai ellen a f. évi apr. hó 17-ikén tartott fegyelmi bírósági gyűlés 20. sz. alatti ítéletében elrendelt fegyelmi eljárásról szóló jelentés, mely szerint az ügy megvizsgálatván, a végtárgyalás a mai napra kitűzetett s arra az összes érdekeltek be is idéztettek.

A bíróság ezen ügyben a vizsgálatot befejezettnek nem tartván, az összes iratokat egyházmegyei ügyésznek indítványtétellel végett kiadja s esperes urat megbizza, hogy annak beérkezte után a szükséges törvényes lépéseket tegye folyamatba.

A bírósági ügyek közül a 21—23. számokat jegyzette Hajdu Zsigmond,
» » » a 24—29. számokat jegyzette Gergely Károly.

* * *

Mind a közgyűlési, mind a bírósági gyűlésekről szóló jegyzőkönyvi számokat a mai napon hitelesítettük.

Batizon, 1896. szept. 12.

Gergely Károly

főjegyző.

Hajdu Zsigmond

aljegyző.

Sátor Dávid

tanácsbíró.

Helmeczy József

tanácsbíró.

Fényes Elek

egyházi képviselő.

Tárgymutató.

Jelenlevők névsora.
Gyűlés megnyitása.

70. sz. Néhai Vályi János egyh. ker. főgondnok emlékezete.
71. sz. Esperesi jelentés a belhivatalnokok időközi változásairól.
72. sz. Gyűlésre meg nem jelenő tagok ügye.
73. sz. Gyűlésről elmaradt tagok igazolása.
74. sz. Megbízó levelek beszédese.
75. sz. Gr. Degenfeld Sándor milleniumi alapítványa.
76. sz. Egyházi vagyonskönyv rovatos iveri.
77. sz. Apai egyház kérelme a tanító fizetés ügyében.
78. sz. Apai egyház iskolaügyi szerződése.
79. sz. Színérváraljai lelkészfizetési kulcs megerősítése.
80. sz. Misztótfalusi rendes lelkész választás ügye.
81. sz. Segélykérvények az Országos ref. egyházi közalaphoz.
82. sz. Református Segélyegylethez intézett folyamodások.
83. sz. Rendkívüli államsegélyért folyamodók ügye.
84. sz. Tőke segélyre a kispéleskei egyház ajánltatik.
85. sz. Józsefházai zavaros pénzügy vizsgálata felől intézkedés.
86. sz. Tanügyi bizottsági tagok választása.
87. sz. Tanító egyesület milleniumi ajándéka.
88. sz. Szemere Miklós kir. kamarás ajánlata az erdődi templom javára.
89. sz. Lelkeszi fizetések rendezése ügyében felszólamlás.
90. sz. Kölcsönkérő egyházak érdekében indítvány.
91. sz. Lelkeszútódsági díjak ügye.
92. sz. Krassói magtári ügy rendezése.
93. sz. Vallástanító lelkészek díjaztatásának kérdése.
94. sz. Mikolába egy érthetetlen beadvány viszaküldetik.
95. sz. Patóházai iskolatelek vásárlás jóváhagyása.
96. sz. Király Gyula lelkész és Zágonyi György tanító ügye.
97. sz. Hivatalos pecsétnyomók szerzéséről való intézkedés.
98. sz. Sárközi lelkészi réten levő fák használata felől határozat.
99. sz. Kőszegremetei erdő eladás és felosztás ügye.
100. sz. Kőszegremetei kisedővó helyiség bérbeadatása.
101. sz. Kispaládi lelkészi díjlevél ügye.
102. sz. Aranyosmegyesi új iskola tervrajza.
103. sz. Kakszentmártoni tanítói új díjlevél.
104. sz. Gyűléstartási székhelyváltoztatásról szóló indítvány.
105. sz. Kőszegremetei belhivatalnokok díjleveleinek átalakítása felől utasítás.

- 106. sz. Avasvámfalusi kántor-tanítóval kötött szerződés.
- 107. sz. Szél György avasi missziói jelentése és kérelme.
- 108. sz. Gergely Károly nagybányavidéki missziói jelentése.
- 109. sz. Közpénztárnok számadásának helybenhagyása.
- 110. sz. Könyvtárnok számadásának helybenhagyása.
- 111. sz. Egyházkerületi képviselők választása.
- 112. sz. Egyházmegyei államsegély pótlék kiosztása.
- 113. sz. Jegyzőkönyv hitelesítőik választása.
- 114. sz. A közgyűlés berekesztése.

Közigazgatási bírósági ügyek.

- 21. sz. Kató Gáspár apai volt gondnok számadási ügye.
- 22. sz. Sarkady Mihály volt rozsályi lelkész földhasználati követelése.
- 23. sz. Kósa Imre erdődi lakos alaptalan panasza,
- 24. sz. Krassói magtárnok választás ügye.
- 25. sz. Mikolai presbiterium és Bartha Mór közt történt leszámolás ügyében jelentés és további intézkedés.
- 26. sz. Mikolai közalaphátralékok ügyében az eljárás megszüntetése.
- 27. sz. Rozsályi volt lelkész Sarkady Mihály követelései és tartozásai felől ítélet.
- 28. sz. Rozsályi volt lelkész Sarkady Mihály és utódja Sárközy Ignác közt a beruházási költségek iránt indított per befejezése.

Fegyelmi bírósági ügy.

- 29. sz. Mikolai volt főgondnok Császy Bálint és presbitertársai ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat ügye.

* * *

Hitelesítő záradék.

